

II Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

Олександр Тисовський, який притримувався англійського стилю виховання, Петро Франко (надавав перевагу спортивному вихованню) та Іван Чмола, що розумів Пласт як військово-патріотичну організацію. Мандри, руханка - невід'ємна частина пластунів.

Відзнакою "Пласту" є трилиста лілея, переплетена з українським державним гербом, знаком св. Володимира – Тризубом, тут поєднані символ держави і символ скаутингу. Вітаються пластуни словом-кличем "СКОБ" – від назви орла скоба, що живе лише в Україні. "СКОБ" означає: Сильно (листок дуба), Красно (галузка калини), Обережно (гриб мухомор), Бистро (блискавка). Основою пластової програми є його Пластова Присяга: бути вірним Богові і Україні, помагати іншим, жити за пластовим законом і слухатись пластового проводу [2, с. 379].

Найбільш масовими виховними формами діяльності «Сокола», «Січі» та «Пласту» було проведення спільних сільських, повітових, крайових демонстрацій і спортивних змагань.

Отже, ідея відродження української збройної сили знайшла своїх відданих визнаців серед української молоді кінця XIX – початку XX ст. Почався період "воєнізації" українського населення Галичини в українському дусі. З'являється ідея творення українських мілітарних організацій, думка про справжню підготовку молоді, плани збройної боротьби за українську державність. Вихованці товариств "Сокіл", "Січ" та "Пласт" стали основою для формування легіону Українських Січових Стрільців, а пізніше Української Галицької Армії.

Література

1. Леник В. Українська організована молодь (молодечі організації від початків до 1914 р.). Мюнхен-Львів : Фенікс ЛТД, 1994. 181 с.
2. Трофим'як Б.Є. Гімнастично-спортивні організації у національно-визвольному русі Галичини (друга пол. XIX ст. – перша пол. XX ст.). Тернопіль : Економічна думка, 2001. 696 с.

УДК 341.322:007

Городиська Н., викладач

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола, Україна

Василечко К.

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола, Україна

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ МАНІПУЛЯЦІЇ ЛЮДСТВОМ

Horodyska N., lector

Vasylechko K.

INFORMATION WAR AS ONE OF THE TYPES OF HUMAN MANIPULATION

"Істинно тотальна війна - це війна за допомогою інформації"

Маклюен

Процеси глобалізації, що відбуваються сьогодні в українському суспільстві, тісно пов'язані з удосконаленням інформаційних технологій, що, своєю чергою, призводить до появи нових джерел небезпеки. Події, що відбуваються наразі в країні, свідчать про те, що Україна перебуває на межі системних перетворень у сфері забезпечення національної безпеки, в тому числі й інформаційної.

Інформаційні війни – це особливий виклик для сучасної системи цінностей. Інформаційна безпека та проблеми її забезпечення мають особливий характер для будь-якої країни світу. Тому науковий аналіз проблематики сприятиме кращому розумінню загроз та викликів глобалізованого суспільства. Інформаційна війна це сучасне глобалізаційне явище. Інформаційно-психологічна війна – це сукупність різноманітних

форм, методів і засобів впливу на людей з метою зміни у бажаному напрямку їх психологічних характеристик (поглядів, думок, ціннісних орієнтацій, настроїв, мотивів, установок, стереотипів поведінки), а також групових норм, масових настроїв і громадської свідомості в цілому.

Так, глобальні інформаційні потоки, поширюючись у внутрішньому інформаційному просторі держави, впливають на мислення людей, їх певні переконання, як наслідок, є своєрідним заклик до вчинення масових дій, які можуть мати не лише конструктивний характер, а й деструктивний. Доволі часто в глобальному інформаційному просторі застосовуються засоби психологічного впливу, атаки на духовні цінності та культуру населення. Зауважимо, власне мистецтво ведення інформаційної боротьби та вміння виокремити її основні об'єкти є прерогативами у досягненні переваг у протистоянні між державами, утриманні своєї стратегічної ініціативи та реалізації амбітних інтересів. Загальновідомо, що стійка ідейна переконаність населення, вплив на психологічний стан і поведінку людей здебільшого забезпечуються шляхом використання інформаційної інфраструктури та медійного простору, деструктивний вплив на які має руйнівні наслідки для формування національної свідомості. Отже, саме завдяки впливу на морально-психологічний стан суспільства і досягається перемога в інформаційно-мережевих війнах [3].

Ми всі живемо під впливом нескінченної інформації. Громадяни, політики, громадські діячі, експерти різних сфер — всі більш-менш практикують маніпуляцію при спілкуванні у медіа ресурсах. Відомий журналіст Ларрі Кінг сказав таку фразу: «Зі ста відсотків рішень, які ви схвалюєте, лише десята частина реально належить вам? Решта — це результат впливу інших людей».

Війна інформації на сьогодні стала одним з найнебезпечніших видів зброї. Користуватися компроматами, виливанням бруду, підкиданням неправдивої інформації, намагання за допомогою інформації ввести в оману стало для багатьох сенсом життя. Інформація має вплив на маси, тобто за умови вдалого маніпулювання свідомістю мас можна досягти практично будь-якої мети: знищити опонента, прибрати з дороги конкурентів чи розпалити війну. Мета інформаційної війни - послабити моральні і матеріальні сили супротивника або конкурента та посилити власні. Вона передбачає заходи пропагандистського впливу на свідомість людини в ідеологічній та емоційній галузях [1].

Очевидно, що інформаційна війна - складова частина ідеологічної боротьби. Такі війни не призводять безпосередньо до кровопролиття, руйнувань, при їх введенні немає жертв, ніхто не позбавляється їжі, даху над головою. І це породжує небезпечну безпечність у ставленні до них. Тим часом, руйнування, яких завдають інформаційні війни у суспільній психології, психології особи, за масштабами і за значенням цілком співмірні, а часом і перевищують наслідки збройних війн.

Отож, інформаційна війна — це дії, початі для досягнення переваги шляхом завдання шкоди правдивій інформації. Основні методи інформаційної війни - блокування або спотворення інформаційних потоків та процесів прийняття рішень супротивника. Інформаційну війну можна розглядати як якісно новий вид бойових дій. У веденні стратегічних інформаційних війн застосовується специфічна зброя. Ця зброя не наносить фізичної шкоди, але може призвести до справжньої війни. Найстрашнішим є те, що інформаційні війни відбуваються як до, так і під час, так і після воєнних дій. І якщо ви подумали, що зараз відбувається перша інформаційна війна, то ні. Ці війни відбуваються давно, просто зараз вона набрала нового «кібер» формату [2].

На всіх етапах розвитку людської цивілізації інформація була як найважливішим об'єктом, так і засобом боротьби між людьми, народами, державами. Окремі факти

II Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»

здійснення інформаційного впливу на широку аудиторію можна виявити протягом усієї історії суспільства.

Прикладом впливу інформаційної війни є російська інформаційна війна, постійно здійснювана урядовими та неурядовими організаціями в інформаційному просторі України, Росії, інших країн та міжнародних організацій, спрямованих на отримання стратегічно-політичних переваг шляхом деморалізації або введення в оману. Зауважимо, що одним з улюблених технологічних прийомів пропагандистів в інформаційній війні став діпфейк. Діпфейк - це технологія штучно створених відео, які згенеровані за допомогою алгоритмів машинного навчання.

Отже, на сучасному етапі розвитку цивілізації інформація відіграє ключову роль у функціонуванні суспільних, державних інститутів і в житті кожної конкретної людини. Країни, котрі матимуть гармонійно розвинуте та надійно захищене інформаційне суспільство, матимуть більші шанси на успіх у відстоюванні своїх позицій в інформаційному просторі. Недооцінка можливостей інформаційно-психологічної зброї, заходів протидії впливу та особливостей конкретної території може стати фатальною під час подальшого загострення воєнно-політичної обстановки навколо країни.

Література

1. Бабенко Ю. Інформаційна війна – зброя масового знищення. *Українська правда* 2021. URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/articles/2006/04/20/4399050/>
2. Жаровська І., Ортинська Н. Інформаційна війна як сучасне глобалізаційне явище. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"* Т. 7, № 2, 2020. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/sep/22118/10.pdf>
3. Копан О.В., Мельник В.І. Інформаційно-психологічна війна як засіб маніпулювання людською свідомістю. *Інформація і право*. № 2(17). 2016. URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/12_0.pdf

УДК:88.53 я736056

Довгань А., д.філос.н.,проф.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

Довгань Ю., канд.ю.н.

ЯВИЩЕ ВІЙНИ В КОНТЕКСТІ СИНЕРГЕТИЧНОЇ ТЕОРІЇ СВІТУ

Dovgan A., Dr.,Prof.

Dovgan Y., Ph.D.

THE PHENOMENON OF WAR IN THE CONTEXT OF THE SYNERGETIC THEORY OF WORLD

Воєнний конфлікт є радикальна форма прояву і вирішення соціальних суперечностей на різних історичних етапах розвитку суспільства між спільнотами з різним цивілізаційним та культурним потенціалом власного розвитку. Китайська давня філософія (V- VI ст. до н.е.) розкрила позитивні і негативні наслідки війни для воюючих сторін в тактичному і стратегічному аспекті. В трактаті «Про воєнне мистецтво» давньокитайський полководець Сунь-Бінь, викладаючи свою воєнну доктрину на основі стихійно-діалектичної ідеї коловороту, вказав, що «війна – це велика справа для держави, це корінь життя і смерті, це шлях існування і загибелі. Це потрібно зрозуміти» [5,с.201]. Міжусобні війни як засіб перетворення одних людей в рабів та інших у вільних наштотували Геракліта на думку про боротьбу суперечливих частин в єдиному. Він поширив цю думку і на природу. В епоху Відродження подібного погляду дотримувались Микола Кузанський і Джордано Бруно. Епоха